

Leidraad Mondzorg Corona

Versie 10.4

Laatste update 25-2-2022

Commissie Leidraad Mondzorg Corona

Wijzigingen versie 10.3=> versie 10.4:

- Mondneusmaskerplicht en handdesinfectieplicht voor patiënten vervallen, maar:
 - o de 1,5 meter afstand wordt gehandhaafd,
 - o mondneusmaskers mogen door patiënten gedragen worden,
 - o handdesinfectie blijft mogelijk voor patiënten,
 - o mondneusmaskerbeleid voor mondzorgverleners medewerkers blijft gehandhaafd,
 - o voor mondzorgverleners en medewerkers wordt vastgehouden aan de handdesinfectieplicht, met als doel kwetsbare patiënten te beschermen.

Disclaimer

Deze Leidraad is geformuleerd door de Commissie Leidraad Mondzorg Corona (CLMC). De CLMC heeft de grootst mogelijke zorg besteed aan de inhoud van deze Leidraad. Desondanks accepteert de CLMC geen aansprakelijkheid voor eventuele onjuistheden in dit document, voor enigerlei schade of voor andersoortige gevolgen die samenhangen met het gebruik van deze Leidraad.

Copyright

Deze Leidraad is eigendom van de Mondzorgalliantie. De informatie uit deze Leidraad mag niet worden gewijzigd worden.

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Patiëntengroepen.....	4
Type zorg	4
Triage in drie stappen (zie ook het triageschema)	5
Aanvullende maatregelen hygiëne (zorgverlening Patiëntengroep A)	5
Testbeleid en inzetbaarheid van mondzorgverlener/medewerker	7
Kwetsbare medewerker	7
Tot slot.....	7
<i>Appendix 1: Stroomdiagram</i>	8

Inleiding

De mondzorg levert een belangrijke bijdrage aan de kwaliteit van leven van haar patiënten [PubMed ID [28581891](#), [21050499](#)] en moet problemen voorkomen die de algemene gezondheid van de patiënten kunnen aantasten. Het is daarom van belang dat mondzorgpraktijken zoveel als mogelijk onafhankelijk van de mate van aanwezigheid van het SARS CoV-2 virus in staat zijn reguliere mondzorg te verlenen, waarbij de kans op transmissie zo klein mogelijk is. Het gaat daarbij om zorg voor patiënten zonder (verdenking op) COVID-19, maar ook als gewenst spoedzorgverlening aan COVID-19 en/of COVID-19 verdachte patiënten. Dit alles dient op een verantwoorde manier voor patiënt en het behandelteam te gebeuren. Deze leidraad biedt instructies om verantwoorde zorg te verlenen.

Verspreiding van het SARS-CoV-2 virus kan (onder andere) door middel van een aerosol gebeuren. Verspreiding door middel van aerosol treedt op bij bepaalde handelingen in de mondzorgpraktijk en daarom is het advies om op dit moment reguliere patiëntenzorg aan te bieden op basis van triage. Triage is een manier om zorg te organiseren. In de kern betekent triage dat in een kort tijdsbestek op basis van beperkte gegevens een beslissing wordt genomen over hoe een patiënt beoordeeld/behandeld dient te worden. In het kader van deze leidraad gebruiken we het woord triage voor selectie aan de poort om een goed onderscheid te maken tussen patiënten zonder (verdenking op) COVID-19 en patiënten met (verdenking op) COVID-19.

Uitgangspunten:

- Mondzorg valt in het zorgdomein, deze leidraad heeft als doel verantwoord mondzorg te kunnen leveren afgestemd met de maatregelen die door de overheid worden aangegeven;
- Patiënten kunnen altijd mondzorg krijgen, indien nodig ook als zij (verdenking op) COVID-19 hebben;
- Bij patiënten die na triage tot groep B behoren en voor wie geen spoed mondzorg noodzakelijk is, kan 'mondzorg op afstand' eventueel zinvol zijn;
- De 'Werkinstructie Spoedzorg COVID-19 in de Tandartspraktijk' is bedoeld voor spoedeisende mondzorg in praktijken die kunnen voldoen aan de daarin gestelde eisen. Deze geldt voor behandeling van patiënten:
 - met COVID-19,
 - die in quarantaine zijn.
- Iedereen werkzaam in een mondzorgpraktijk met symptomen passend bij een COVID-19-infectie laat zich direct [testen](#). Totdat de testuitslag bekend is blijft de medewerker thuis (zie ook [testbeleid en inzetbaarheid van medewerkers](#));
- Voor keuze van de coronatest wordt uitgegaan van de richtlijnen van de overheid, bestendigd door de [Mondzorgalliantie](#).
- De [Richtlijn Infectiepreventie in Mondzorgpraktijken \(2016\)](#) is bij iedereen werkzaam in de mondzorgpraktijk bekend en deze wordt stringent nageleefd;
- De meest actuele [LCI-richtlijn COVID-19 van het RIVM](#) en het [Generiek kader coronamaatregelen](#) vormen steeds het uitgangspunt voor de Leidraad.
- Er zijn voldoende, en de voorgeschreven, persoonlijke beschermingsmiddelen beschikbaar in de praktijk.

Patiëntengroepen

In deze leidraad wordt onderscheid gemaakt tussen twee patiëntengroepen:

Groep A:

- Personen zonder (verdenking op) COVID-19
- Personen die niet in (thuis)quarantaine zijn (zie <https://quarantainecheck.rijksoverheid.nl/nl>)

Groep B:

- Personen met (verdenking op) COVID-19
- Personen waarvoor (thuis)isolatie of -quarantaine geldt (zie <https://quarantainecheck.rijksoverheid.nl/nl>)

Zie voor nadere toelichting [Leefregels en informatiebrieven](#)

Type zorg

In onderstaande tabel wordt aangegeven welke zorg geboden kan worden aan welke patiëntengroep met dien verstande dat in de mondzorgpraktijk:

- de [Richtlijn Infectiepreventie in Mondzorgpraktijken](#) stringent wordt nageleefd;
- voor patiëntengroep A de aanvullende maatregelen uit deze leidraad van kracht zijn;
- de zorgverlening aan patiëntengroep A geheel gescheiden (tijd en plaats) kan worden georganiseerd ten opzichte van de zorgverlening aan patiëntengroep B.

Patiëntengroep A	Patiëntengroep B
Reguliere zorgverlening	Zorg uitstellen Bij spoed: werk volgens de Werkinstructie 'Spoedzorg COVID-19 in de tandartspraktijk'

Triage in drie stappen (zie ook het triageschema)

1. Stel aan de patiënt (en/of eventuele begeleider) maximaal 72 uur voorafgaand aan het bezoek aan de praktijk de volgende vragen:

- Heeft u corona of klachten* die daarop kunnen wijzen?
- Bent u in thuisquarantaine (of zou u dat moeten zijn volgens de GGD of de [Quarantainecheck](#))?

Als het antwoord op één van deze vragen 'ja' is, dan behoort de patiënt tot patiëntengroep B en kan alleen behandeld worden volgens de Werkinstructie 'Spoedzorg COVID-19 in de Tandartspraktijk'.

* zie <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/gezondheid-en-zorg/symptomen-coronavirus>

2. Verifieer bij het betreden van de praktijk/wachtkamer of de antwoorden op bovenstaande vragen nog steeds actueel zijn:

- Is er iets veranderd aan de antwoorden op de eerder gestelde triagevragen?

Als er iets veranderd is, dan behoort de patiënt tot patiëntengroep B en kan alleen behandeld worden volgens de Werkinstructie 'Spoedzorg COVID-19 in de Tandartspraktijk'.

3. Stel voorafgaand aan de behandeling door de mondzorgverlener de volgende vragen:

- Heeft u klachten die kunnen wijzen op corona?
- Voelt u zich momenteel gezond?

Documenteer voorafgaand aan de behandeling de uitkomst van de actuele triage.

Aanvullende maatregelen hygiëne (zorgverlening Patiëntengroep A)

Verblijf in de praktijk

- Het dragen van een mondneusmasker door patiënten en overige bezoekers is niet meer verplicht, maar is toegestaan. Dit kan een bijdrage leveren aan het beschermen van mensen met een kwetsbare gezondheid. Houd minimaal 1,5 meter afstand van elkaar.
- Bied voor patiënten en overige bezoekers de mogelijkheid bij binnenkomst de handen te desinfecteren met handalcohol.
- Geef geen handen.

Wachtruimte

- Zorg dat de 1,5 meter maatregel kan worden nagekomen. Als dit niet mogelijk is, voer actief deurbeleid en/of voer mondneusmaskerplicht in voor patiënten en overige bezoekers.
- Laat de patiënt (en de evt. begeleider) niet onnodig verblijven in de wachtruimte.
- Maak contactpunten (bijv. stoelen, leuningen, tafels, deurklinken, touchscreens, toilet) meerdere keren per dag schoon.
- Zorg dat wachtruimtestoelen minimaal 1,5 meter uit elkaar staan. (De stoelen moeten makkelijk te reinigen en te desinfecteren zijn.)

Balie

- Als 1,5 meter afstand houden niet mogelijk is, plaats dan een baliescherm.
- Handel alle administratieve zaken zoveel mogelijk digitaal af (bijv. recept, verwijzing, factuur, eventuele brief voor behandelend mondzorgprofessional).
- Laat contactloos betalen, anders toetsen betaalautomaat na een transactie reinigen en desinfecteren.

Mondzorgverleners/medewerkers

- Reinig bij betreden van de praktijk de handen met handalcohol.

- Draag in de praktijk altijd een mondneusmasker. Bij zitten aan bureau/werkplek (buiten de behandelkamer) hoeft dit niet.

Behandelkamer

- Verleen slechts één patiënt (en evt. begeleider) tegelijkertijd toegang tot de behandelruimte.
- **Behandeling:**
 - **Persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM):**
Als aanvulling op de in de [Richtlijn Infectiepreventie in mondzorgpraktijken](#) te nemen maatregelen bij 'Persoonlijke hygiëne en beschermingsmiddelen' geldt bij patiëntencontact met een afstand kleiner dan 1,5 meter dat de PBM dient te bestaan uit:
 - Chirurgisch mondneusmasker type II/R, of
 - Chirurgisch mondneusmasker type II + gezichtsschermbeschermer (faceshield)Vervang mondneusmasker en reinig/desinfecteer gezichtsschermbeschermer voor elke patiënt.

NB. Omdat door mondzorgverleners ook buiten de behandelkamer nog overal chirurgische mondneusmaskers gedragen worden, dient men alert te zijn op het juiste gebruik van mondneusmaskers bij wel of geen patiëntencontact.
 - Overweeg voor behandeling waarbij aerosol kan optreden de patiënt te laten spoelen met een antiviraal middel (zie FAQ)
 - Gebruik zo veel mogelijk rubberdam bij aerosol producerende handelingen.
- Bij aerosol producerende handelingen zorgvuldig afzuigen met grote nevelzuiger.
- **Reiniging en desinfectie van de behandelkamer na iedere patiënt**
 - Hiervoor volstaat de [Richtlijn Infectiepreventie in mondzorgpraktijken](#).

Werkplek/kantine/kleedruimte

- Indien afstand houden tot elkaar op werkplek, in de kantine of kleedruimte niet mogelijk is maak dan als medewerkers heldere afspraken (pas bijvoorbeeld het aantal mensen dat toegang heeft en/of pauzeschema aan).

Testbeleid en inzetbaarheid van mondzorgverlener/medewerker

Zie hiervoor het losse inzetbaarheidsschema.

Kwetsbare medewerker

- Alle medewerkers van een mondzorgpraktijk vallen onder zorg. Voor deze medewerkers is [informatie van de Rijksoverheid](#) beschikbaar, zie ook de [kwetsbare medewerker](#).

Tot slot

De commissie beoogt met deze leidraad een werkbare oplossing te geven om de zorgplicht van de beroepsbeoefenaars vorm te kunnen geven. Dit om de mondzorg verantwoord aan te bieden.

Mondzorgprofessionals kunnen op basis van hun professionele autonomie in het belang van de patiënt afwijken van deze leidraad. Wanneer afgeweken wordt, dient dit zorgvuldig beargumenteerd en vastgelegd te worden in het patiëntendossier.

De commissie adviseert - in het bijzonder de tandartsen - de spoedzorg aan Patiëntengroep B zo te organiseren dat deze wordt beperkt tot een aantal tandartspraktijken. Hierbij valt te denken aan het onderling afspraken maken op lokaal niveau, bijvoorbeeld gezamenlijk (intercollegiaal) binnen een spoeddienstkring. Hierdoor worden fluctuaties in de zorgvraag doelmatiger verdeeld over de praktijken voor wat betreft materialen en middelen.

Vragen over deze leidraad kunnen voorgelegd worden aan de beroepsverenigingen via de website (Leden-service).

De mondzorgkoepels dragen zorg voor de archivering van de verschillende versies van de leidraad.

Appendix 1: Stroomdiagram

Triageschema van patiënten in de mondzorgpraktijk

